

Astma

Astma er forandringer på slimhinnene i lunger og nedre luftveier. Forandringene er hevelse irritasjon og økt sekresjon på samme måte som man ser ved en infeksjon.

Av Dr. Helge Bengtsson

Når man har astmabesvær vil det forekomme hoste, åndenød, piping i brystet og øket slimdannelse. Det er å puste ut som er vanskeligst. Lungefunksjonen måles med spirometri.

Ved mer kronisk tilstand vil det være to forhold som har betydning for forandringene i slimhinnene:

1. Allergier kan både være medvirkende årsak til astma liksom det kan være den aktuelle provokasjonen til anfall. Det er ofte for bjørk, gress, burot, hund og katt astmatikeren er allergisk. Det kan også forekomme allergi mot andre pelsdyr, muggsopp sporer, latex med mer. Det er dette som vises ved testing på armen. Prikktesting kan utføres helt ned til spedbarnsalderen. Dvs. fra barnet er 2 uker gammelt.

2. Overfølsomme slimhinner (hyperreaktive slimhinner) kan også gi astma på grunn av irritasjon for røyk, støv, sterke lukter, temperaturvekslinger, smertestillende medisiner m.m. Dette kan ikke vises ved testing, men erfares av den som har hyperreaktive slimhinner. Røyking er negativt.

Det er ofte atopikere som har astma, bronkitt eller overfølsomme slimhinner. Og en del av disse har også en følsom hud som gjør at de lettere får eksem som barn, og håndeksem som voksen.

Astma er en vedvarende ikkebakteriell betennelse. Antiinflammatoriske medisiner som Betoide, Symbicort, Flutide og Pulmicort minsker betennelse og minsker astmaanfallenes hyppighet og voldsomhet. Singulair, Accolate med flere har også antiinflammatorisk effekt. Medisinene må taes regelmessig over lang tid. Medisiner som ofte brukes for å løsne muskulaturen i bronkiene er for eksempel Bricanyl, Ventoline, Oxis og Servent. Det finnes også kombinasjoner av sistnevnte (Beta-2-agonister) og steroider som for eksempel Seretide.

Astma er økende - tidligere før 2. verdenskrig var det overveiende en barnesykdom og mye mer sjelden enn nå. Medisinene er blitt mye bedre. Forståelsen av irritasjonsfaktorene og allergier er også blitt bedre.

I en del tilfeller kan allergivaksinasjon forebygge at kraftige rhinobronkitter utvikler seg til alvorlig astma.